

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Aprilis, Maii & Ivnii

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Praeclarvm Martyrivm, Beatißimi Andreae de Chio, quod Constantinopoli obijt: anno Domini 1465. Pauli 11. Summi Pontificis, primo. ex eo quod est per Georgium Trapexuntium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42716

832 MART. B. ANDREAE. DE CHIO
& duo mūdati sunt; porrò tertio anno tredecim
à sancti viri cœnobio salutis gaudia retulerunt.

Cæterū si velimus omnia, quæ diuina viuitute
aduersus impotentem dæmonum vim gessit, cō-
scribere, vix modū tenebimus, & erudito lecto-
ri similia frequēter narrando, tēdio erimus. Qua-
rè hac multiplici, quū retulimus, virtutū specie,
satis superq̄; instructi, ita vitam moresq̄; nostros
ad imitationem S. Maximini componamus, ne
qua vnquam dæmonum infestatione, in peccato
vincamur.

PRAECLARVM MARTYRIVM, BEA-
tissimi Andreae de Chio, quod Constantinopoli o-
bijt: anno Domini 1465. Pauli 11, Summi Ponti-
ficis, primo, ex eo quod est per Georgium Trape-
xuntium.

29. Maij.

Quidam ab-
negat fidem
Christi.

Constantia
cuiusdam
Christiani.

ANno ab Incarnatione Domini millesi-
mo, trecētesimo sexagesimo quinto, cum
vir quidam, quem honoris causa non no-
mino, ex Trapezuntina vrbe ortus, Peripatetico-
rum philosophiæ professor, abnegata Cruce Do-
mini, per summam perfidiam, Mahumeto nomē
daret, Turcarū rex elatus, aliū quendam maioris
fidei ac constantiæ virum, similiter Trapezuntiū,
militiæ peritissimum, in carcerem coniecit; di-
gnum ratus, vt Philosophum conciuem suum,
volens nolensque imitaretur, cupiebat enim
eius opera in re militari vtī. At ille animo mar-
tyr: Philosophus, dicebat, in delicijs educatus,
maiore spe ipsarum, Christi Crucem negauit;
ego qui tot, tantosq̄; labores, cum Schyris bella
gerens tuli, vulneraque excepi (dixit, & aperto
pectore cicatrices ostendebat) pro Imperatore
czle-

leſti mortem timebo? abſit à me tanta inſania. Que mens prætereà eſſet mea, vel potiùs que ſtultitia, veritatè doloris fugiendi cauſa proderet, ac æterna cæleſtiaque regna repudiare, Mahumetorum adhærere? vt bellorum labores ſubeã, pericula magna pro imperatore mortali ſuſcipiam, gladios in Chriſtianos, Chriſtianus ipſe narus diſfringam? & denique in mortè ruere, quam fugiendam cenſuit Philoſophus, vt in æternam ac veram mortem deferar præcepſi?

Hæc dum Conſtantinopoli fierent, Andreas febribus grauiter laborans, perpetuam Virgini matri caſtitem vouebat, ſi euaderet. Sedatis illico febribus, paulò poſt, quaſi ex morte ſurgens, albis ſe veſtimētis induit, vt eo ſymbolo admonitus, nunquã oblati Creatoris matri voti obliuiſceretur. Inde recuperatis iã planè viribus, Conſtantinopolim petijt, nò aliqua cupiditate magnarũ urbium viſendarũ captus (erat enim iuuenis viginti & ſeptè annorũ, ſumma grauitate atque conſtãtia; prorsũ vt ne verbum quidem vnũ, ab ore ipſius vanũ prodiret) ſed gratia Dei procul dubio eò allectus, vt & ipſe martyrij palmã perciperet, & Philoſophi ſue leuitate ſue errore conturbatos, ſua conſtantia in fide confirmaret.

Igitur mox vt urbem applicuit, ab Aegyptijs mercatoribus apud iudicem accuſatus fuit, quod magnum cum Chriſtianiſ conmerciũ haberet, homo qui Alexandriæ Crucem negauerat, contulcauerat, ſputis ſcedauerat: & Mahumetum publica confeſſione ſummis laudibus extulerat. Hæc accuſatione in iudicio iniquo recitata, Andreas nunquam ſe à Chio, vbi natus educatusque fuit, niſi tunc reſeſſiſſe affirmabat; idque teſtibus multis approbat. Ad iudex iniquus, Chriſtiano

Voti effectus.

Integritas & probitas Andree.

Falsò deſertur, ab Aegyptijs mercatoribus.

834 MART. B. ANDREAE. DE CHIO
rum testimonio reiecto, quod ea in re nullum
esse dicebat, Mahometistarum recipiebat. Tunc
Christianorum multitudo summa contentione
iniquum esse clamitauit, aduersariorum testi-
monium admittere, petijtque, vt pratermissis
testibus, res ipsa digno exanime excuteretur. Di-
cebat igitur, vt circumcissionis signum in mem-
bris eius exquirerent; nam si ad Mahumeti disci-
plinam accessisset, necessarium fore, vt in geni-
talibus membris circumcisio inueniretur. Inter
ea spoliatur vestibus miles Christi, nudusque
à tanta multitudine adspicitur, sed nullum in
eo indicium, nulla circumcissionis macula, nul-
lum Mahometistarum apparet vestigium. Excla-
mant Christiani incredibili læticia exultantes,
confunduntur aduersarij, & victi penitus pro-
sternuntur: nisi diabolico astu adiuti, exposuissent,
moris esse in Aegypto, minoris homines ætatis
circumcidi; maioris, si ad Mahumentum, Dei pro-
phetam conuertantur, nullo modo ad circum-
cissionis legem impelli. His rationibus iudex,
quia sectæ suæ fauebat, sententiam ad Regem
transtulit, quemadmodum in rebus ambiguis &
arduis lege cautum est.

**Cōvincun-
tur menda-
cij accusa-
tores.**

Itaque Christi milite in carcerem coniecto
Regem consultum adiit; cui cum & ætatem flo-
ridam, & inuictum iuuenis robur referret, rex
talium hominum in militia cupidus: Vade, in-
quid, & si nostræ voluerit obedire voluntati,
Centurionatum offero. Sin beneficijs nostris ni-
hil commouetur, minis atque terroribus ipsum
concutias: & si neutra poteris præualere via, ca-
pite plectas. Altero igitur die, producto ipso
primùm Regis pollicitationes proponuntur,
mirabili cum amplificatione. Verùm cū Martyr
Christi

**Turcarum
princeps eū
allicit obla-
tis honori-
bus.**

Christi nihil respondendo contemnere oblata
 deretur, qui circumfusi erant veritatis hostes,
 argentum atque aurum, alij vestes, alij supel-
 tilem variam pollicebantur; cumque in silen-
 tio acrius perseveraret; Quid, inquit, ne ver-
 ba quidem tuis nos dignos putas? Digni quidem
 estis, vos estis multò maioribus, quam ego dicere
 excogitare queam: sed res, quas offertis, nul-
 la responsione dignæ sunt. Quid enim caducam
 hanc vitam, atque mortalem, putatis magni a-
 liquid habere, quò cælesti sit preponenda? Erras,
 ipsi respondent; nam nos & ad illam tibi viam
 aperire studemus, & hanc insuper tibi fœlicem
 cadere conamur. Non cohærent, inquit, cadu-
 ta æternis, non fœlicibus misera, non propheta
 beatis. Sed quid opus est verbis? Ego fœlicita-
 tem huius seculi nihil facio; ego Crucem, pas-
 sionem, sepulturamque Christi mei nunquam,
 auxilio illius fretus, negabo. Statuite in me qui-
 quid malueritis: vnum rogo, ne me verbis am-
 plius tentetis.

His dictis coniectus ilicò in carcerem, vincu-
 lis catenatus, pedibus atque manibus alligatus,
 ad meridiem sequentis diei, qui fuit 20 Maij, ia-
 cuit. Post meridiem è carcere eductus, in par-
 tem vrbis, quæ Orientem spectat, propè mare
 trahitur; vbi manibus pedibusque ad palum al-
 ligatus, tanta crudelitate cæditur, vt penè sup-
 plicij atrocitate victus, animum abiecisset. Cum
 que principio flagellorum & verberum, toto
 corpore vehementer contremisceret, fertur ma-
 nibus ad pectus contractis, ac digitis in pugnum
 compressis, magna exclamasse voce: Virgo Ma-
 ria adiuua me. Inde pedibus altero ad alterum
 adductis, stetit in iisdem vestigijs, ad Solis occa-
 sum

Ille omnia
 contemnit,

Cæditur fla-
 gellis.

Intocat be-
 atam Virgi-
 nem in sup-
 plicijs.

sum vsque reclusus. Interea dum miles Christi his cruciatibus exercetur, Trapezantius ille, de quo supra retuli, è fenestra turris prospiciens, clamabat: ô felicem Christianum, ô beatam quæ te genuit insulam, ô nobilissimum atque omni laude dignum genus, vnde ortus es; Vtinam eadem tecum pro Christo supplicia subire liceat. Hæc aliaque, martyrij coronam desiderans, vociferabatur. Carnifices autem Andrea reducto, multis pretiosa membra flagellis, lorisque foedè dilacerata, vnguentis vngunt, & cibum potumque ad fulciendam in corpore animam, de Medicorum consilio, quorum multi ac peritissimi aderant, offerunt: ac aquam, in qua non paruum defæcati auri pondus bullierat, offerunt ad bibendum. Id faciebant, quo longior vita eius, aliquid ad negationem Crucis afferret: simili que ostenderent, quâti vitam eius facerent. Fortè etiam quia non ignorabât, quòd Christi martyres per diem cruciati, nocte diuino beneficio pristinam solèr, imò maiorem frequenter, & corporis & animi pulchritudinem recuperare. Quare timentes nè id diuinitùs eueniret, medicamentis suis occultare veritatem studebant.

Vicesima prima eiusdem mensis die, rursus producitur, denudatusque ferreis vnguib, tergora, quæ pridie eius diei fuerât flagellata, dilacerantur; nec quidquam aliud fecit dixitque miles Christi, quanquam priùs contremuit, manusque ad se adduxit, digitos in pugnos contraxit, pedes in iisdem vestigijs tenuit, magnaque voce clamauit: Virgo Maria adiuua me. Sic Trapezantius etiam eadem quæ prius vociferabatur, è turri iterùm atque iterùm repetebat. Adueniente nocte, vnguentis illinitur, similiter medicamentis at-

Magna cura
adhibetur
vulneribus
eius.

aque aquis, in quibus magna virtus auri fue-
re infusa, sustentatur; quasi charam, Crucis ho-
tes, salutem eius haberent, Spiritus sancti gra-
tiam, in Medicorum peritiam, cibi que ac potus
commoditatem deriuantes. Illucescente namq;
die, sanus omnino martyr Christi apparuit, quæ
res medicamentis fieri non potest; quæ cum na-
turaliter agerent, longiore indigent tempore,
unde constat solam Christi virtutem, opem mar-
tyri contulisse.

Curatur di-
uinitus.

Vicesima secunda eiusdem mensis, post meri-
dium, similiter producitur, tanta que crudelitate
& manus & pedes torquentur, vt ne vnum quidẽ
membrum suo loco maneret, sed saliret omnia;
propterea, vt ipsi inimici Christi, hominis constan-
tiam mirarentur vehementer. Hoc interim in
Christi martyre, admiratione dignum est, & me-
ritis beatæ Virginis tribuendum, quod post illos
clamores, quibus Virginis opem implorabat, di-
cens: Virgo Maria adiuua me; ne minimum qui-
dem doloris signum ediderit. Interim Trapezun-
tius ille, magnis vocibus non desinebat martyris
felicitem e turri prædicare, & eandem sorte
expetere; medici verò omni diligentia, vt col-
lapsas in martyre vires restaurarent, labora-
bant.

Atrocissimè
cruciatu.

Miraculum
de B. virgi-
ne.

Vicesima tertia die, sanus & incolumis non
medicorum arte, sed illius primi martyris, &
Domini omnium Iesu Christi productus Andreas,
nouo genere cruciatu vexatur; humeros carnib;
per gladios denudant, studentes semper, ne cele-
rior mors ipsum inuaderet. Sperabant enim si
non acerbitate, ac magnitudine dolorum, attamen
diurnitate se victuros, sed derisi tandem
conuerunt. Declinato die reducitur, sicuti diebus
supe-

En tibi im-
manem cru-
ciatum.

838 MART. B. ANDREAE DE CHIO
superioribus dictis factisq; medicamentis quo-
que non aliter quàm priùs adhibitis.

Item alium.

Die vigesima quarta eiusdem mensis, eodem
in loco quo prius, clunes carnibus nouaculis
spoliãntur, non subito, sed cùm mora, vt doloris
acerbitas, inuisitum athleræ Christi animum su-
peraret. Cætera omnia similiter acta, vt in supe-
rioribus diebus dicta que eodem modo, etiam à
Trapzuntio, animo atq; voluntate martyre: qui
illis diebus quibus Andreas patiebatur, similiter
è turri clamabat.

Horrendi
cruciatus.

Die vigesima quinta, partes pedum, quæ inter
genua clunefque sunt, carnibus similiter denu-
dantur; cætera eodem modo dicta gesta que fue-
runt. Vigesima sexta, suræ similiter carnibus nu-
data, miserabile valde spectaculum, astantibus
præbuere. Vigesima septima, femur, quæ que
circa ipsum sunt, excoriantur. Vigesima octaua
die totum corpus à capite ad pedes verberibus
cæditur, vt doloribus renouatis, tandem moue-
recur. Maxilla quoque vna, vno ictu denudata
carne fuit, quam Christiani magno studio raptâ,
in monasterio beati Francisci, inuisitato odore
fragrantem, condiderunt.

Orẽ admi-
randam.

Vigesima nona eiusdem mensis producit
iterùm Andreas, martyr Christi præcipuus cor-
pore sano & viuaci, vultu læto, ac facie decora.
Mahumetistæ his rebus moti, medicamentorum
virtute id factum asserbant, & ingritudinem
illius accusantes, clamabant; Nô vides, ô Andrea,
te Mahumeti gratia, & medicaminum virtute,
sanitatem adeptum? Agnosce miser beneficium
prophetæ nostri, ne mala morte intereas. At An-
dreas: Non est, inquit, mors illa, sed vita. Quare
nolite me verbis istis inanibus terrere. Non me
vestra

vestra medicamina, sed Crux Domini nostri Iesu Christi, ad hunc usque diem incolumem consistat. His discis, caput intrepidè securi subiecit, & ad caelestia regna è corporis ergastulo euolauit. Tunc mortis eius ministri, truncum cum capite corpus, maris fluctibus immergere voluerunt. At Christiani, effusis lachrymis circumstantes, mortuum sepeliendum esse exclamabant. Inter ea lis ad regem defertur, qui auditis cruciatibus, & inuicta martyris fortitudine, dignum esse pronunciauit, vt summo cum honore, vir adeo fortis sepeliretur. Itaque Christiani apposito capite corpori suo, ad Galatam deportarunt. Aderat innumerabilis vtriusque sexus multitudo, & Mahumetistarum etiam multi, admiratione commoti, non pauciores, quam decies decem millia spectaculo intererant. Alij lachrymas præ gaudio fundebant, alij laudes eius predicabant, alij constantiam ac robur animi, alij prudentiam atque grauitatem, alij contemptum humanarum rerum extollebant. Multi fidem in Iesum Christum, & piam erga immaculatam Virginem deuotionem, commemorabant.

Securi percussus, abire vita.

Sepelitur honorificè

His ita gestis, Rex magna exarsit cupiditate viri illius Trapezuntij, de quo supra diximus, liberandi; sed quia honestè id facere, nisi rogatus, posse non iudicabat, per quasdam, vt dicebatur, mulieres effecit, vt vxor illius, pro marito supplicaret suo. Sic mors Andreae atque martyrium, illum quidem palàm, sed multos quoque alios à periculo liberauit, multos in fide orthodoxa confirmauit; & Mahumetanos pudore confudit. His omnibus ego vehementer commotus, ardebam desiderio videndi corpus eius; vidiq; ipsum in sepulchro nimium profundo, & situ horrido

Effectus martyrij eius.

H h h

rido

Res admirabilem
tione digna.

rido, ea tamen integritate membrorum omnium, eo totius corporis colore, & dignitate formae, tali vultus splendore & habitu, ut non animus exirasse, sed dormire mihi leniter, sub umbra videretur, at qui iacebat loco ita humido, ut omnibus iam indumentis quibus erat involutum corpus, putrefactis, nudum totum conspiceretur, præterquam quod genitales partes, fragmento lini obtegebantur.

Auctor nuncupat votum
martyri, &
liberatur à
periculis.

Inde verò cum post pia vota & desideria, quibus ardebam, tangendi & osculandi pedes, manus faciem præcipui martyris, decimo octavo die Martij soluerem, ipsa soluendi hora, in non paruum incidi periculum, nimbis contra flantibus, inque saxa nauem depellentibus. Imploravi subito martyris auxilium, promisi que, si ad meos Romam incolumis deuenirem, perpetuis literarum monumentis, martyrium eius traditurum. Euasi maris & latronum pericula, quodque miraculo est, senex ægrotusque hinc recessi, iunior sanusque, ac multo robustior remeavi.

C. Baro. to. 1
annal. vbi &
de nonnullis
dubitatio-
nibus disse-
rit.

31. Maij.
Petronilla
paralytica.

HISTORIA S. PETRONILLAE VIR-
ginis, filia B. Petri Apostoli, ex Epistola Marcelli
Presbyteri, qua habetur in actis SS. martyrum,
Nerei & Achillei, 12 maij, apud Surium.

Sancta Petronilla Petri Apostoli filia incre-
dibili pulchritudine virgo, fertur multo
tempore, ex patris voluntate, paralyti la-
borasse, membrorumque omnium officio destituta,
lecto decubuisse. Cumque die quodam inter al-
ios discipulos, Titus pariter adesset, & discum-
bentes familiares de rebus diuinis sermones con-
ferrent, fertur cum quadam admiratione dixisse
Petro